

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 14 K — f.
Fél évre . . 7 K — f.
Negyed évre 3 K 50 f.
Egy óra . . 1 K 20 f.
Egyes szám — K 10 f.
Nyilttér sora — K 50 f.

SZÉKELY UJSÁG

A HÁROMSZÉKMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként háromszor:
kedden, csütörtökön
és vasárnap reggel.
SZERKESZTŐSÉG:
DR. I. DIÉNES ÖDÖN
főszerkesztő-ügyvédi irodájában
Báthori-ut 14. szám.
Telefon-szám.

Kiadja a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadóhivatal és papírkereskedés telefon-szám

Diadalmas honszeretet.

A nyolcadik hadikölcsön.

Hipnozissal az orvosok a legkülönbözőbb testi és lelki érzéseket képesek mérsekelní, meg is szüntetni, de a honvágygal szemben semmi eredményt sem értek el. A szuggesztio érzéketlenné tehet a kísérletezésnek alávetett embert, a tűz égetése, a kés szurása iránt, elaltathatja szívbéli fájdalmát, de a hazaszeretet irányában tehetetlen ez a titokzatos erő.

Nagy és váratlan eseményeknek rendkívüli szuggeráló ereje van a tömegre. Ebből magyarázható a pánik, ebből a társadalomban hébe-korba fellépő soknemű lelki járvány. H nem a lelkes honszereteten még az ilyen szuggesztio sem fog.

Itt a példa. A legváratlanabbul csapott le ránk reményeink fénylő egéről az olaszországi visszavonulás. Másutt, más körülmények között ilyen csapás egész országnak szegte volna kedvét, sujtotta volna porba bátorságát, önbizalmát. Nálunk hire-hamva sem volt gyáva csüggedésnek, sem a kötelesség útján való megtartorodásnak, hanem ellenkezőleg még jobban fölbuzdultunk a magyar állam és jövője iránt való bizalmunkban, még szaporábban estek aláírásaink a nyolcadik hadikölcsönre. A bal-szerenese leverő, demoralizáló szuggesztioja alól így mentesített a hatalmasabb honszeretet.

Oh, ez a honszeretet nemcsak hióbbíreken és politikai sztrájkokon kerekedik fölül, hanem kevesebb lelki ellenségeink ámulatára éppen ilyen körülmények közt fogja megteremteni a legfényesebb hadikölcsön-eredményt és Istennel teljes munkálkodásában tökéletes diadallal győri le az események és ellenségek minden szuggesztioját és mesterkedését.

Osztrák és magyar hadifoglyok elfoglalták Irkuckot.

Budapest, jul. 4.

Zürichből jelentik: Párisba érkezett jelentések szerint német nyelvű *osztrák magyar hadifoglyok* energikus beavatkozása következtében Irkuckot a cseh-tótoktól megszabadították. Ezeknek Krasznójarszk irányában meg kellett futamodniok.

Egy év a Vörös-Kereszt Egylet életéből.

— Vajna Károly főtitkár jelentése a V. K. E. kézdivásárhelyi választmányának évi közgyűlésén. —

6

Fáradhatatlan szorgalommal gyűjtögettünk alaptőkét, úgy hogy 6 évi fennállásunk alatt 47882 koronára emelkedett vagyonunk, mely hadikölcsönökben (35000 K) s takarékpénztárakban (12885 K) van elhelyezve.

Mindezek az itt felsorolt adatok fényes bizonyosságai a mi társadalmunk nagyszerű áldozatkészségének, tevékeny munkásságának, de egyben elválaszthatatlanul fényes bizonyosságai annak is, hogy választmányunk elnöke: dr. Vargha Béla ur nemcsak megértette a vöröskereszt eszméjében rejlő nagy jelentőséget, de kiváló képességeit, emberszerető szívét, szellemi és lelki erejét, idejének javarészét a 6 év alatt egészen odaadta a vöröskereszt szolgálatába s azt páratlan lelkesedésével a virágzás tetőpontjára emelte.

Meg kell hajtania e férfiu előtt választmányunknak is az elismerés lobogóját s üdvözlőnk kell őt abból az újabb kitüntetés alkalmából, amelyben öfelsége a koronás király részéről a legujabban részesült. Öfelsége ugyanis

szeretett elnökünknek a Ferenc József lovageresztjét adományozta.

Tisztelettel, szeretettel üdvözljük őt ér demei magas helyről jött méltó elismerése alkalmából, kívánjuk neki meleg szívből, hogy adjon az Isten neki hosszú életet, egészséget, munkakedvet és erőt, hogy sokáig viselhesse a magas kitüntetés szép jelvényét és hosszú időnkig szolgálhassa városunk jótékonyági s kulturális ügyeit az eddigi páratlan lelkesedésével s buzgóságával!

Egyben javaslom a tisztelt közgyűlésnek, hogy a királyi elismeréshez járuljon hozzá választmányunk is és tegye emlékezetessé, ünnepiessé e napot azzal, hogy abból a tökéből, amelynek megszerzésében, megtakarításában elnökünknek oly tevékeny része van, tegyen egy hozzá méltó, legalább is 1000 koronás alapítványt dr. Vargha Béla nevére az áll. el. iskolai szegény tanulókat segélyező Napközi Otthon javára.

Kérem jelentésem szíves tudomásul vételét. (Vége).

Harci készülődések az olasz és nyugati fronton.

Érk. jul. 4 d. e. 10 ó.

(Budapesti tudósítónktól.) Sem az olasz fronton, sem nyugaton nem voltak tegnap sem nagyobb gyalogsági vállalkozások, bár a németek ismét visszavertek ellenséges részlettámadásokat. Az olasz harcvonalon a tüzharc fokozódott.

Érdekes az az olasz jelentés, mely szerint segítséget vittek a déli iróli frontra, miután a Piavenál már nincs szükség az elvont haderőkre. Am ha az olaszok oly nagyon jól állanak a Piavenál, miért várják oda aunyira az amerikai csapatokat? — Londonban már a legközelebbi napokra várják az új német offenzíva megkezdését.

A gazdák sérelmei.

Nincs munkás, a földek megművelésre várnak.

A gazdaközönség körében mind hangosabb a panasz, hogy *nincs munkás* és most, mikor égető szükség volna a kapás növények megművelésére, erőtlen a gazda keze és gyom lepi be a szépen fejlődő termést.

Ma egy helybeli gazda panászolta nekünk, hogy ő kapott is 12 katoná munkást kapálásra, el is készített a reggelit és akkor üzenetet kap, hogy nem mehetnek munkába, a katonai szubordináció otthon tartotta, a megfőzött reggeli pedig kárba ment. De jó volna, ha egyáltalán kaphának gazdáink munkást, mert a férfiakat pótló, a háboru alatt emberfeletti munkát végző női kar ellankadt a sokféle huzó munkában. Aztán valljuk meg őszintén: a falusi nők legnagyobb része nem szívesen áll munkába, mert a hádiségely és a mai helyzet ezernyi konjunkturája olyan kényelmet teremtett számukra, hogy *örömebben ül otthon, sütkérezik és félvállról felelget a gazda hívó szavára.*

E helyzetet sürgősen segíteni kell. Intéző körökünk igyekezzenek, hogy elegendő munkáskéz álljon a gazdák segítségére. A frontmögötti harc olyan stádiumába léptünk, mikor a földből kell kisajtolni a megélhetésünk, a végső győzelmünk eszközeit. Reméljük, hogy e sorsainkat megértik ott, ahol meg kellene érteni. Most nem is szólunk arról, hogy a moratorium lejártával hányan fogják beadni a kulcsot, mondanak kridát.

Hadikölcsönt jegyezni hazafias kötelesség!

SZINNHÁZ.

Szép asszony.

Szardán Gábor Andor sok életigazságot kifejező darabját, a „Szép asszony“-t adták eléggé telt ház előtt. Az orvosprofesszor szerepében Fehér Imre finomul játszott, a cimszerepet, a szórakozásoknak élő, flörtölő, csillogásra vágyó szép asszony alakját Acél Mariska oldotta meg találóan. A naiv, a maga romlatlan világában élő leány szerepében megnyerően kedves volt Németh Józsa. Darás, mint Forbáth mérnök, a humort képviselte, Rác pedig az inas szerepében nyújtott sikerült alakítást. Komor Emma — mint mindig, igen jó volt. Az előadás némely helyen vontatott volt.

Lili.

Csütörtökön Herve kedves melódiájú darabját, „Lili, vagy a tűzér szerelme“ operettet ujtották fel telt sorok előtt. E bájos darabot már többször láttuk városunk színpadán, azonban ezuttal is élvezettel néztük végig és sokat tapsoltunk a két főszereplőnek: F. Csók Vilmának, ki a Lilit és Fehér Imrének, ki a tűzért játszották, a tőlük már megszokott jó alakítással. Különösen gyönyörűen érvényesült F. Csók Vilma hangjának szépsége a II. felvonásban, „Oh, mily bohó valék“ dal előadásával, melyet zajosan megtapsoltak. Darás (nagybácsi), Sándor (a báró), Fehér Tivadar (a tanár) szintén jók voltak.

Az obsitos.

Pénteken este Bakonyi és Kálmán kedves zenéjü szép operettjét adták. A cimszerepben Fehér Imre teljesen megfelelő alakítást nyújtott. Komor Emma jutalomjátéka volt e darab és ő a nemzetes asszony személyesítésével vitte sikerre az előadást. Mezey, mint százszorszép boltos a karzatnak tesszett, ugyisintén Tihamér fia karrikatúrás szerepében Darás ért el sikert. Füredi Ilonka pedig mint Piroska elbájoalta a kövöniséget kedves, megnyerő modorával, kellemes énekével, elegáns mozgásával. Jók voltak F. Csók Vilma (Málcsika), Rác Károly (Jóska) és Sándor Ferenc (a Bezirker). Az előadás általában középsszerű, de élvezhető volt.

Sepsiszentgyörgy és — a színészek. A kézdivásárhelyi színi társulat befejeztével színészeink Csikszeredába mennek, noha Sepsiszentgyörgy is erősen várja őket, sőt Zuglódik, hogy miért nem mennek már oda is. E fölötti keservének ad kifejezést egyik sepsiszentgyörgyi lap a következő sorokban:

„A kézdivásárhelyi lapban olvassuk, hogy a Mezey direktorsága alatt működő színtársulat, — mely a legjobb, legujabb és a fővárosban most is műsoron levő darabokkal szórakoztatja a közönséget — estéről estére telt ház előtt játszik. Csikszeredában lázasan folynak az előkészületek a színi szezonra. Ezeket olvasva, eszünkbe jut a régi jó idő, mikor még nálunk is jártak színészek... Vajjon most miért nem jönnek? — Brassóba is megérkezett a Faragó társulata. Nálunk semmi hír, semmi nesz, pedig az ember fia nemcsak kukoricából él... Nagyon hisszük és reméljük, hogy a városi tanács legalább egy rövid színi szezonról feltétlen fog gondoskodni.“

Mezey direktor Kézdivásárhelyen telepszik le. Amint értesülünk, Mezei Kálmán nyugdíjba vonulásával Kézdivásárhelyet választotta lakóhelyéül. A magyar nyelv és magyar színészet derék veterán katonáját szeretettel fogadjuk körünkbe.

HIREK

Az Irás szerint.

Uram! Úrcád elől hogy engem elvess
Nem félek attól! Hü és engedelmes
És módfelett alázatos vagyok —
A sok erénytől szinte roskadok.

A só meg nem izetlenül ma bennem —
Az ételt is só nélkül kell ma ennem —
Hiába támad areomon redő,
Elutasít a sókereskedő!

Véka alá nem rejtem én a gyertyát
Még ha akarnám, sem tehetném, mert hát
Zord napjainkban van sok földi kincs
De maximális áron gyertya — nincs!

Hogy meg ne ítéltessem, nem itélek —
Hisz folyton fázik én bennem a lélek
Hogy rajtam is megesik az, mi másan
Hogy rajta kapnak az árdrágátson!

Nem keresek a más szemében szálkát
De a gerendát nálam sem találják,
A kemény téli hónapokon át
Feltűzték a bosnyák katonák. —

Ha böjtölök, az Ur is láthat, ó,
Hogy nem vagyok silány képmutató
Ugy böjtölök, hogy könnyem megered
Rágván a kukorica kenyeret!

Alamizsnát is adnék úgy titokban
Mert a szívem könnyen részvétre lobban,
De már koldust az sem menti meg,
A Jancsi-bankó nem kell senkinek!

S ha valaki arcul üt jobbfelől
Engem a harag azért meg nem öl,
Mert balfelől én úgy képen teremtem,
Hogy szörös nyelvét elhagyja menten!

Szombat, július 6.

— **Katonai kitüntetés.** A király megengedte, hogy Karleusa Fülöp vezérőrnagy a szász királyi Albrecht-rend 2. osztályu tisztii keresztjét a kardokkal elfogadhasa és viselhesse.

— **Főjegyző-választás.** A jövő héten a városnál választások lesznek. Ez alkalommal töltik be a főjegyzői állást is, melyre a pályázók közül legtöbb kilátása dr. Molnár Dénesnek van. Ő a legalkalmasabb erre a pozícióra.

— **A vidéki rendőrség államosítása.** A választójogi javaslat letárgyalása után és a nyári szünet előtt a kormány még egy két-fontos törvényjavaslatot kíván letárgyalatni. Tárgyalás alá kerül néhány adójavaslat, de le kívánja a kormány tárgyalatni a vidéki rendőrség államosításáról szóló elkészült törvényjavaslatot. A javaslat egyelőre a városok és a határszéli helységek rendőrségének államosítását vette tervbe.

— **Kinevezések.** A főispán Jencsevics Jenőt a kovásznai, Péterffy Gyulát a nagyajtai szolgabírószághoz iroda segédtisztekké nevezte ki.

— **A moratorium.** Mint Ráth Endre képviselőnk írja, az igazságügyminiszteriumban való utánjárása szerint az Erdélyrészi moratoriumot, mely nálunk még július 31-ig áll fenn, továbbra is meg fogják hosszabbítani a kereskedőkre és iparosokra tekintettel.

— **Innen-onnan.** Amint megállapítható, az olasz offenzívánk 112,000 em. veszteségünkbe került. — Egy még titokzatosnak látszó betegség ütötte fel a fejét Németországban, melyet már igen sokan kaptak meg. A betegség hasonlatos az influenza lefolyásához és kimenetele nem veszedelmes. A járvány valószínűleg országunkba is ellátogat. — Budapest és Bécs között e hó 4 én légi postajárat indult meg. — Nagyváradon életbeléptették a husjegyet is. — Oroszországban ellenforradalom ütött ki, mely vissza akarja állítani a cárizmust. Ki is kiáltották Alexandrovics Mihály nagyherceget cárrá, ki a cseh-, tót és kozák ezredeivel Moszkva ellen vonul.

— **Nyarálók Felsőcsernátonban.** A múlt vasárnap érdekes csapat érkezett a kézdívasárhelyi állomásra. A Budapesti Keresztény Ifjúsági Egyesület 23 tagja, a kiket a felsőcsernátoni testvéregyesület várt szekerekkel és meleg szeretettel. Nevezett egyesület Szilassy Aladár v. b. t. t. elnök és Megyeres Béla titkár vezetése alatt évenként 3-4 hetes nyaráló kirándulásokat rendez. A múlt évben a Királyhágóban voltak, most pedig a Székelyföldre esett a választás. Négy hétre van tervezve ez a kirándulás és közben a Szent-Anna tavát a Sós-

mezőt is megtekinti a tanulni vágyó, komoly társaság. Mondanunk sem kell, hogy a csapat magát mindennel kellően ellátta s élelemmel bőven felszerelve vágott neki a hosszú, de élményekben bizonyára gazdag utnak. Szeretettel köszönjük e bátor lelkes társaságot körünkben. Érezzék jól magukat s hazarészünk természeti szépségeinek legyenek majd hívívői.

— **Táncból a halálba.** Pakots Anna, Szabó Sándor torjai nagybirtokos cselédje a községben rendezett táncmulatságra ment. Végig táncolva az éjszakát, hazament, bezárkózott a konyhába és felakasztotta magát.

— **A Kézdívasárhelyi Fogyasztási és Ért. Szövetkezet.** Ezen a címen megjelent tudakozódásra a következő választ küldték be lapunknak: Egyik számban kérdezősködő cikkelyke látott napvilágot, mely a szövetkezet üzembe helyezését sürgeti. A kérdést indokoltnak tartjuk, de legyen meggyőződve a cikkíró, hogy az igazgatóság körén kívül eső dolgok akadályozták eddig is a megnyitást. E lapban, sőt máshol is hirdettünk pályázatot boltos állásra. Nem jelentkezett senki, akit azonnal munkába állíthatunk volna. Már pedig, amíg boltos, szerződés és kaució nincs — addig a Hangya, nagyon helyesen — árut se küld, nem küldhet. Megnyugtatóan azonban közölhetjük, hogy előnyösen ismert szakkereskedőnk a napokban katonáktól hazaérkezik s amit leginkább maga az igazgatóság oly epedve vár, a cikkíró ur által igen-igen jól ismert sok akadály leküzdése után — megnyílik a szövetkezet. — Az igazgatóság.

— **Az asszony és muszka fogoly szerepe.** A csendőrség Árapatakon letartóztatta és a kézdívasárhelyi ügyészség fogházába szállította öz. Zanguj Györgynét gyilkosságra és rablásra való felbujtásért. Az asszony viszonyt tolylatott egy muszka fogollyal, kit rábirt arra, hogy gyilkolja meg és rabolja ki Stein Áron oláh hadifoglyot. A szeretőjének kést is adott a kezébe, ki aztán fogolytársát kicsalta a mezőre, ott orvul megtámadta, leütötte, majd a késsel annak nyakába szúrt. A két fogoly között nagy küzdelem fejlődött ki, végre aztán Stein segélykiáltására figyelmesek lettek a faluban és a muszkanak menekülni kellett. Stein Áron sérülései életveszélyesek.

— **Szenzáció a Képes Ujság** minden egyes száma. Érdekfeszítő olvasmányokkal, tanulságos tudnivalókkal, szenzációs rejtvénypályázatokkal, fantasztikus történetekkel van teli minden száma, úgy hogy tíz könyvben sem talál annyi olvasni valót, mint a „Képes Ujság” egy számában, melyne ára a mai közdrágaság dacára csak 60 fillér. Előfizetési ár egynegyed évre 750 korona.

A gazdasági felügyelőség közleményei.

— **Gazdasági gépek javítása. — Az aratógéphez való kenderzsineg. — Sertések beszerzése.**

Sepsiszentgyörgy, júl. 3.

A vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség ez úton is tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a m. kir. földmívelésügyi és hadügy miniszter urak katonai vezetés alatt gazd. gépek javítására műhelyeket létesítettek a következő helyeken:

1. Pozsonyban: Hermann Gyula utóda, Kornfeld Miksa gépműhelye, Gyár ut 14. Katonai felügyelő: Rejtő Rudolf mérnök-főhadnagy.

2. Szabadkán: Reiter László gépgyára, Szegedi ut 114. Katonai felügyelő: Delmár Béla mérnök-főhadnagy.

3. Kaposvárt: Kaposvári gépgyár és vasöntőde, Vasvári Pál u. 1. Katonai felügyelő: Weiser János főhadnagy.

4. Nagyváradon: Nagyvárad vasöntőde és gépgyár r. t. Össi-tér. Katonai felügyelő: Szántó Hugó főhadnagy.

5. Kolozsvárt: Kolozsvári vasöntőde és gépgyár, Kajántói ut 68. Katonai felügyelő: Mikó Pál mérnök-főhadnagy.

Ezen műhelyek már működésben vannak. Közelebről megkezdik működésüket: Nagykanizsán, Székesfehérváron, Pécsen, Zomborban, Nagybecskerekben, Békéscsabán, Szonokon, Egerben, Léván és Munkácsen.

Ezen műhelyekben elsősorban gőz- és motorkék és cséplőgépek, másodsorban pedig

bármily gazd. gépek gyorsan és szakszerűen méltányos díjért javíttatnak ki.

Sajnos, mi megint távol vagyunk ezen műhelyektől is, azonban kérelmet adtam be az iránt, hogy közelünkben is létesüljön gépjavitó műhely.

Az aratógéphez való kenderzsineg a napokban itt lesz. Mivel csak 4500 kgr. jön, ez uton is ismételtlen kérem a földbirtokos urakat, hogy szükségüket sürgősen jelentsék be hozzám, vagy bejelentésüket a mai helyzet szerint helyesbítsék, nehogy jogos igényeket a késedelmess bejelentés miatt, ne tudják szolgálni. A zsineg ára kilonkint, előre láthatólag 12 korona lesz, átvehető a Székely Gazdák Szövetkezeténél Sepsiszentgyörgyön, hol a fizetés is teljesítendő.

Sem tenyésztésre, sem hizlalás céljából eddig sertéseket nem kaptam. Sok megkeresésre néhány uradalomból ugyan kaptam ajánlatot 3-4 hónapos, ca. 15-16 kilós malacokról 300-350 koronás árban, mivel azonban az árát magasnak tartottam s hozzá a sertések vészen át sem mentek, nem vettem meg, ilyen áron nem is veszek. Tehát azokat, kik hivatalomtól kértek és várnak, a legnagyobb sajnálatomra nem biztathatom. Ha kedvező alkalmat találok, feltétlenül értesíteni fogom az érdekeltséget.

Benkő Pál,
várm. kir. gazd. felügyelőség vezetője.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Kézdí-Sárfalván az özvegy Simon Gyuláné-féle birtok bérbe kiadó

Értekezni lehet öz. Simon Gyulánénál
Szén utca 14. szám.

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelősség mellett készít elő a

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32-40.

Ajánlunk

kötelezettség nélkül, míg a készlet tart: belföldi és külföldi gyártmányu

marokrakó

aratógépeket,

belföldi gyártmányu fűkaszalókat, szénagyűjtőket

Székely Gazdák Szövetkezte

Fiókja Sepsiszentgyörgy.

Háboruelőtti

elsőrendű anyagokból valódi halcsontokkal francia és angol

mellfűzőket

készít Erdély legrégebbi mellfűzőgyára

GOLDSTEIN B.

BRASSÓ

Kolostor utca 33. — Ugyanott nagyraktár készfűzők, haskötők, egyeneslábok, melltartók, Miederleichen stb.

Javításokat legrövidebb idő alatt készít

Nyomatott a Kézdívasárhelyi Könyvnyomda R-T. villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.